

Stockholmshem

Handläggare
Anders Westerlund
Koordinator, VD-stab
08-508 391 05
anders.westerlund@stockholmshem.se

2023-03-06 Stockholm
Dnr SHEM 2023/184
Dnr SSAB 2023/7
Stockholms Stadshus AB
remiss@stadshusab.se

Remissvar – Stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap.

AB Stockholmshem (Bolaget) får härmed avge följande remissvar över rubricerat ärende.

Bakgrund

AB Stockholmshem har för yttrande mottagit SOU 2022:57 - Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap. Utredningens uppdrag har sin bakgrund i ett försämrat säkerhetspolitiskt läge i Sveriges närområde, vilket föranlett en återuppbyggnad av det civila försvaret. Utredningens uppdrag har varit att lämna förslag till hur ett modernt och väl anpassat fysiskt skydd för civilbefolkningen mot direkta konsekvenser av krigshandlingar på svenskt territorium, bör vara utformat. Uppdraget omfattar tre sakområden som enligt utredningens direktiv är starkt förbundna med varandra; skyddsrum, utrymning och inkvartering.

Sammanfattning

AB Stockholmshem har tagit del av förslaget som helhet. Om lagförslaget beslutas kommer det att påverka fastighetsägarnas ansvar i betydande omfattning då förslaget anger att fastighetsägarna inte bara som tidigare, ska ha ansvar för att tillgängliggöra skyddsrum och dess förråd utan även ansvara för att iordningställa skyddsrummet till full funktion. Detta ska enligt utredningen ske inom den tid som regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, föreskriver eller särskilt beslutar.

Bolagets synpunkter

De allmännyttiga bostadsbolagen i Stockholm har flera hundra skyddsrum per bolag, AB Stockholmshem har drygt 600. Att iordningställa dessa till full funktion kommer att ta lång tid. Nulägesbedömningen är ca 16-24 timmar/skyddsrum (denna uppskattning är beräknad på 2 personer/skyddsrum, oavbrutet arbete). Ett iordningställande av 600 skyddsrum enligt exemplet skulle medföra en tidsåtgång på minst 9800 mantimmar.

Ovan medför således att om dagens krav på 48h skulle kvarstå även för fullt iordningställande, blir tidsramen orealistisk, utifrån det antal skyddsrum bolaget ansvarar för. Därför är det viktigt att tidsaspekten tas med i beräkningen av de förväntningar för iordningställande som framgent kommer av lagen.

AB STOCKHOLMSHEM Org. nr 556035-9555

POSTADRESS

BESÖKSADRESS

TELEFON

FAX

E-POST

PLUSGIRO NR

En del av

Box 9003

Hornsgatan 128

08-508 39 000

08-508 39 099

epost@stockholmshem.se

45 33-6

Stockholms stad

102 71 Stockholm

Stockholmshem

Bolaget kommer att behöva utbildning i hur skyddsrum sätts i drift och välkomnar därför utredningens förslag, att inom ramen för sitt övergripande ansvarsområde, bör MSB bistå fastighetsägaren eller nyttjanderättshavaren med nödvändig kompetens för iordningställande och drift. Detta kommer kräva särskilda informationsinsatser av MSB och i praktiken förutsätta en samverkan mellan fastighetsägaren, kommunen och MSB.

Bolaget ställer sig även positiva till utredningens förslag att kommunerna uttryckligen ska ansvara för att förmedla övergripande information och grundläggande kunskap till invånare samt fastighetsägare och andra inom kommunen, rörande iordningställande och användning av skyddsrum.

För att snabbt kunna utöka tillgången till skydd i hela landet föreslår utredningen att det ska införas en reglering som ger MSB möjlighet att utforma och dimensionera ett system med skyddade utrymmen. Skyddade utrymmen ska kunna utgöra ett komplement till skyddsrum och en del av det samlade systemet för att skydda civilbefolkningen. Det finns många potentiellt användbara utrymmen såsom källare och tunnlar över hela landet. Sådana utrymmen skulle, eventuellt med enklare förberedelser eller anpassningar, kunna utgöra ett skäligen skydd mot sådana stridsmedel som kan antas komma till användning i krig.

För en fastighetsägare finns flera utrymmen som skulle kunna användas som skyddade utrymmen, exempelvis källare, parkeringsgarage och liknande. Utredningen föreslår att kommunerna på begäran av regeringen eller MSB, ska lämna upplysningar om vilka utrymmen inom kommunen som kan vara av betydelse som skyddade utrymmen. Bolaget ser fram emot att samarbeta med Stockholms stad i denna fråga. Ett iordningställande av sådana utrymmen kommer dock att lägga ytterligare tid och krav på resurser utöver det som redovisats angående skyddsrummens iordningsställande ovan.

Stockholm, 2022-03-06

Olle Torefeldt
Tf vd